

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Hilde Stangeland
TrønderEnergi Nett
hilde.stangeland@tronderenergi.no

Dato: 24.10.2014

Innspill til Regional kraftsystemutredning for Sør-Trøndelag

FNF er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftslivorganisasjoner på fylkesnivå. I Sør-Trøndelag er elleve organisasjoner tilknyttede FNF som til sammen har 33 000 medlemskap. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i uberørt natur.

I den forrige rapporten har man ikke tatt med at kraftlinjer ofte har konflikter med naturverdier. I forskrift om energiutredninger står det "Grunnlagsrapporten skal beskrive utredningsprosessen og forutsetningene som ligger til grunn for tekniske og forenklete samfunnsøkonomiske vurderinger." Mange kraftlinjeprosjekter er i konflikt med naturverdier, noe som må gjenspeiles i utredningene. Man må her ta utgangspunkt i de mål som politikere på nasjonal, regional og lokal nivå har vedtatt for å bevare natur, arter og muligheter å utøve friluftsliv.

Gjennom å spare strøm minsker behovet for kraftlinjer til forbrukerne, ENØK kan derfor brukes i stedet for å bygge nye linjer. Man burde derfor utrede mulighetene for å spare strøm som alternativ til transport. Er det mulig i henhold til dagens regelverk å bruke en del av nettagiften til energieffektivisering i deler av fylket med svakt nett? Om nei, hva må til for å kunne gjøre det? Om ja, hvordan kan man lage en ordning der man bruker nettagiften til å bruke mindre energi? Å utrede om det er mulig å erstatte kraftlinjer med energieffektivisering burde være et minimumskrav i henhold til § 12 i naturmangfoldloven.

I mange andre land tar man i alt større grad i bruk tak og jorder til solceller og vindkraftverk. I regioner der man har mye småskala produksjon av solenergi og vindkraft, stilles det spesielle krav på strømmettet gjennom at produksjonen kan bli høy når det er mye sol og vind. Man burde vurdere om dette er noe man må begynne å forberede seg på også i Sør-Trøndelag.

I utredninger om kraftlinjer tar man ofte utgangspunkt i at framtiden krever økt energibruk, men det er ikke nødvendigvis en utvikling vi kommer å se i årene framover. De siste årene har energiforbruket per innbygger flatet ut. Selv med en økning i befolkning og velstandsøkning, mener vi at det er stor sannsynlighet for at man får redusert eller stabilt

strømforbruk. Det er noe man må ta med i beregningene når man gjennomfører utredningene.

I henhold til forskriften skal utredningen inneholde brukerfleksibilitet. Det eneste i den gamle rapporten som nevnes om dette temaet er at smartmålere kan endre kraftmarkedet på sikt. Det står ikke noe om hvor mye det har å si. Vi mener at det må tas med. Om det ikke finnes tilgjengelig informasjon om betydningen av smartmålere, mener vi at det er noe som må utredes. Ansvar for en slik utredning ligger ikke bare på TrønderEnergi, da det er informasjon som nettselskaper og kraftselskaper har nytte av i hele landet. Under brukerfleksibilitet burde man også ha tatt med kjøp av energiopsjoner som kan ta de høyeste toppene i effektforbruket.

Det er flere store endringer på gang i sentralnettet i Sør-Trøndelag med nye 420 kV linjer og oppgradering av 300 kV linjer. Det gir muligheter for å sanere på de lavere spenningene om det blir bygd flere trafostasjoner. Vi mener at de mulighetene må utredes.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

Staffan Sandberg
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag